YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

13 päivänä joulukuuta 2000 *

Asiassa T-69/99,

Danish Satellite TV (DSTV) A/S (Eurotica Rendez-vous Television), kotipaikka Frederiksberg (Tanska), edustajinaan asianajajat J.-P. Hordies ja A. Maqua, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa fiduciaire Myson SARL, 30 rue de Cessange,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet K. Banks ja M. Wolfcarius, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jota tukee

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehinään Richard Plender, QC, ja Treasury Solicitor's Departmentin virkamies R. V. Magrill, prosessiosoite Luxemburgissa Yhdistyneen kuningaskunnan suurlähetystö, 14 boulevard Roosevelt,

väliintulijana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission 22.12.1998 toteuttaman Yhdistyneelle kuningaskunnalle osoitetun toimenpiteen, joka annettiin tiedoksi kantajalle 28.12.1998,

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Pirrung sekä tuomarit A. Potocki ja A. W. H. Meij,

kirjaaja: hallintovirkamies G. Herzig,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.9.2000 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Neuvosto antoi EY:n perustamissopimuksen 57 artiklan 2 kohdan (josta on muutettuna tullut EY 47 artiklan 2 kohta) ja EY:n perustamissopimuksen 66 artiklan (josta on tullut EY 55 artikla) nojalla televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 3 päivänä lokakuuta 1989 annetun direktiivin 89/552/ETY (EYVL L 298, s. 23). Tätä direktiiviä on muutettu 30 päivänä kesäkuuta 1997 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY (EYVL L 202, s. 60).

2 Direktiivin 89/552/EY, sellaisena kuin se on muutettuna, 2 a artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on varmistettava alueellaan vapaus vastaanottaa toisten jäsenvaltioiden televisiolähetyksiä, eivätkä ne saa rajoittaa lähetysten edelleen lähettämistä tässä direktiivissä yhteensovitettuja aloja koskevin perustein.

2. Jäsenvaltiot voivat tilapäisesti poiketa 1 kohdasta, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) toisesta jäsenvaltiosta tulevassa televisiolähetyksessä rikotaan ilmiselvästi, törkeästi ja vakavasti 22 artiklan 1 tai 2 kohdan ja/tai 22 a artiklan säännöksiä,

b) lähetystoiminnan harjoittaja on edeltävien 12 kuukauden aikana rikkonut a alakohdassa tarkoitettuja säännöksiä vähintään kaksi kertaa,

c) kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut kirjallisesti televisiolähetystoiminnan harjoittajalle ja komissiolle väitetystä säännösten rikkomisesta ja toimenpiteistä, joita se aikoo toteuttaa, jos tällainen säännösten rikkominen toistuu,

d) neuvotteluissa lähettävän jäsenvaltion ja komission kanssa ei ole päästy sovintoratkaisuun 15 päivän kuluessa c alakohdassa tarkoitetusta ilmoituksesta, ja väitetty säännösten rikkominen jatkuu.

Komissio päättää kahden kuukauden kuluessa siitä, kun sille ilmoitettiin jäsenvaltion toteuttamista toimenpiteistä, ovatko toimenpiteet sopusoinnussa yhteisön oikeuden kanssa. Jos päätös on kielteinen, jäsenvaltion on kiireellisesti lopetettava kyseisten toimenpiteiden toteuttaminen."

3 Direktiivin 89/552/EY, sellaisena kuin se on muutettuna, 22 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvien televisiolähetystoiminnan harjoittajien lähetyksissä ei ole ohjelmia, jotka saattaisivat vahingoittaa alaikäisten fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystä, eikä varsinkaan pornografiaa tai perusteetonta väkivaltaa sisältäviä ohjelmia.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet koskevat myös muita ohjelmia, jotka voivat vahingoittaa alaikäisten fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystä, jollei lähetysajan valinnalla tai teknisin keinoin ole varmistettu, että lähetysalueella olevat alaikäiset eivät tavallisesti kuule tai näe kyseisiä lähetyksiä."

Riitaa edeltäneet tapahtumat

4 Danish Satellite TV (DSTV) A/S on Tanskan oikeuden mukaan perustettu televisioyhtiö. DSTV lähettää satelliitin välityksellä Eurotica Rendez-Vous Television -nimistä televisio-ohjelmaa useissa jäsenvaltioissa, myös Yhdistyneessä kuningaskunnassa, oleville televisionkatsojille.

5 Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ilmoittivat 9.1.1998 komissiolle ja DSTV:lle, että ne katsoivat viimeksi mainitun lähetyksillä rikottavan ilmiselvästi,

törkeästi ja vakavasti direktiivin 89/552/EY, sellaisena kuin se on muutettuna, 22 artiklaa, ja että tämä rikkominen oli toistunut vähintään kaksi kertaa edeltävien 12 kuukauden aikana.

6 Vaihdettuaan useaan otteeseen näkemyksiä DSTV:n kanssa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus antoi 30.7.1998 vuoden 1990 Broadcasting Actin 177 §:n nojalla vuoden 1998 Foreign Satellite Service Proscription Orderin (jäljempänä päätös).

7 Päätöksen piti tulla voimaan 20.8.1998 sen jälkeen, kun Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentti olisi sen hyväksynyt. DSTV pyysi 17.8.1998 High Court of Justicelta (Englanti & Wales) (jäljempänä High Court) lupaa nostaa päätöstä koskevan kanteen. Istunto siirrettiin 19.8.1998 pidettäväksi 9.9.1998 ja päätöksen täytäntöönpano määrättiin lykättäväksi. DSTV:lle myönnettiin 9.9.1998 lupa päätöksen riitauttamiseen. Päätöksen täytäntöönpanon lykkäys päättyi 10.9.1998 ja se tuli voimaan samana päivänä.

8 Päätös koskee pääasiallisesti rikkomista, joka on tapahtunut muun muassa tuottamalla Eurotica Rendez-Vous Television -nimiseen ohjelmaan liittyviä tarvikkeita tai tuotteita, mainostamalla tätä ohjelmaa ja ilmoittamalla sen esittämisajoista.

9 Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 15.9.1998 komissiolle päätöksen tekemisestä.

10 Komissio toteutti 22.12.1998 päätökseksi katsottavan toimenpiteen (jäljempänä riidanalainen toimenpide), jossa se katsoi, että asianomaisen jäsenvaltion toteuttamat toimenpiteet eivät olleet syrjiviä ja että ne sopivat yhteen alaikäisten suojelua koskevan tavoitteen kanssa, ja totesi 1 artiklassa niiden olevan yhteensoveltuvia yhteisön oikeuden kanssa.

11 Riidanalaisen toimenpiteen 2 artiklan mukaan toimenpide on osoitettu Yhdistyneelle kuningaskunnalle.

12 Riidanalainen toimenpide annettiin tämän jälkeen 28.12.1998 tiedoksi DSTV:lle.

13 High Court hylkäsi 12.2.1999 DSTV:n kanteen ja sen toissijaisen vaatimuksen pyytää asiassa EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla ennakkoratkaisua yhteisöjen tuomioistuimelta. High Court ei myöntänyt DSTV:lle valituslupaa Court of Appealiin. Court of Appeal hylkäsi DSTV:n sille tekemän valituslupahakemuksen.

Oikeudenkäynti

14 DSTV nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 5.3.1999 jättämällään kannekirjelmällä nyt esillä olevan kumoamiskanteen.

15 Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hakemus saada osallistua oikeudenkäyntiin komission vaatimuksia tukevana väliintulijana hyväksyttiin 1.10.1999 annetulla määräyksellä.

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn. Asianosaiset ovat esittäneet huomautuksensa ja vastanneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin 28.9.2000 pidetyssä istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

17 DSTV vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen toimenpiteen

— velvoittaa komission korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.

18 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkittavaksi ottamatta tai ainakin toteaa sen perusteettomaksi

— velvoittaa DSTV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

19 Väliintulija vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkittavaksi ottamatta

— toissijaisesti hylkää kanteen

— molemmissa tapauksissa velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten ja väliintulijan väitteet ja niiden perustelut

20 Kantaja katsoo, että riidanalainen toimenpide koskee sitä suoraan EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan neljäs kohta) tarkoitetuin tavoin, sillä riidanalaisella toimenpiteellä vahvistetaan päätös, joka olisi pitänyt peruuttaa ilman tällaista vahvistamista. Koska riidanalaisen toimenpiteen soveltaminen DSTV:hen ei enää edellytä valtion täytäntöönpanotoimia, mikään harkinnanvarainen kansallinen toimenpide ei voi tulla DSTV:n ja riidanalaisen toimenpiteen väliin.

21 Yhteisöjen tuomioistuin on kantajan mukaan useaan otteeseen todennut, että komission tietylle jäsenvaltiolle osoittama päätös, jolla viimeksi mainitun toteuttamat toimenpiteet vahvistetaan, koskee suoraan yksityistä oikeussubjektia (yhdistetyt asiat 106/63 ja 107/63, Toepfer ja Getreide-Import v. komissio, tuomio 1.7.1965, Kok. 1965, s. 525, 533).

22 Yhteisöjen tuomioistuin on kantajan mukaan jopa katsonut, että jäsenvaltiolle osoitettu hyväksymispäätös koski suoraan yksityistä kantajaa, koska toimivaltaiset kansalliset viranomaiset olivat ilmoittaneet viimeksi mainitulle tulevansa hylkäämään tämän vientilupahakemuksen heti, kun ne olisivat saaneet tähän komission EY:n perustamissopimuksen 115 artiklan (josta on tullut EY 134 artikla) perusteella myöntämän luvan (asia 62/70, Bock v. komissio, tuomio 23.11.1971, Kok. 1971, s. 897, 7 ja 8 kohta).

23 Komissio ja väliintulija kiistävät nämä väitteet todeten pääasiallisesti, että riidanalainen toimenpide ei koske suoraan DSTV:tä, sillä siinä vain jälkikäteen vahvistetaan, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat käyttäneet harkintavaltaansa direktiivin 89/552/EY, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaisesti. Riidanalaisella toimenpiteellä ei edellä mainitussa asiassa Toepfer ja Getreide-Import vastaan komissio käsitellyn toimenpiteen tavoin vahvisteta kansallista toimenpidettä eikä sitä myöskään voida pitää sellaisia kansallisia toimenpiteitä koskevana edeltäkäsin tehtynä hyväksymispäätöksenä, joista oli kyse edellä mainitussa asiassa Bock vastaan komissio.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

24 On muistutettava, että jotta yhteisön toimi koskisi perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetuin tavoin suoraan yksityistä kantajaa, edellytetään, että sillä on välittömiä vaikutuksia asianomaisen oikeusasemaan ja että sen täytäntöönpano on puhtaasti automaattista ja perustuu ainoastaan yhteisön lainsäädäntöön ilman että muita siirtymäsääntöjä sovelletaan (ks. tämän suuntaisesti asia C-386/96 P, Dreyfus v. komissio, tuomio 5.5.1998, Kok. 1998, s. I-2309, 43 kohta).

25 Kuten tämän asian tosiseikkoja koskevasta esityksestä ilmenee, päätös on oikeudellisesti riippumaton riidanalaisesta toimenpiteestä. Päätös on tullut voimaan ja tuottanut oikeusvaikutuksia 10.9.1998 lähtien, kun taas riidanalainen toimenpide on toteutettu vasta 22.12.1998.

26 Direktiivin 89/552/EY, sellaisena kuin se on muutettuna, 2 a artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan komissio päättää kahden kuukauden kuluessa siitä, kun sille on ilmoitettu "jäsenvaltion toteuttamista toimenpiteistä", ovatko toimenpiteet sopusoinnussa yhteisön oikeuden kanssa. Lisäksi jos päätös on kielteinen, jäsenvaltion on "kiireellisesti lopetettava kyseisten toimenpiteiden toteuttaminen".

27 Koska riidanalaisella toimenpiteellä siis yksinkertaisesti vain todetaan jälkikäteen, että päätös, jonka Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta on harkintavaltansa nojalla itsenäisesti tehnyt, soveltuu yhteen yhteisön oikeuden kanssa, DSTV ei voi vedota edellä mainituissa asioissa Toepfer ja Getreide-Import vastaan komissio ja Bock vastaan komissio annettuihin tuomioihin perustellakseen väitettään, jonka mukaan kyseisellä toimenpiteellä on välittömiä vaikutuksia sen oikeusasemaan.

28 Päin vastoin kuin edellä mainitussa asiassa Toepfer ja Getreide-Import vastaan komissio, komissio ei tässä tapauksessa ole myöntänyt kyseiselle jäsenvaltiolle taannehtivaa lupaa pitää voimassa kansallista toimenpidettä. Tästä seuraa, että riidanalaisella toimenpiteellä ei ole korvattu kansallista toimenpidettä eikä sillä siis ole taannehtivasti vahvistettu sitä.

29 Toisin kuin edellä mainitussa asiassa Bock vastaan komissio esillä olleessa tilanteessa, komissio ei nyt esillä olevassa asiassa myöskään ole antanut asianomaiselle jäsenvaltiolle etukäteen lupaa kansallisten toimenpiteiden toteuttamiseen, joten näihin toimenpiteisiin ei siis ole ryhdytty siitä syystä, että riidanalainen toimenpide saataisiin täytäntöönpannuksi.

30 Näin ollen riidanalainen toimenpide ei voi koskea suoraan DSTV:tä perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetuin tavoin eikä DSTV:n kannetta, jossa se vaatii sen kumoamista, voida ottaa tutkittavaksi.

31 On syytä todeta, että kantaja ei kuitenkaan ole jäänyt vaille oikeussuojaa. Kuten asiassa on ilmennyt, DSTV:lla on ollut mahdollisuus riitauttaa päätös High Courtissa.

32 Kaikkien edellä esitettyjen havaintojen perusteella kanne on jätettävä tutkittavaksi ottamatta.

Oikeudenkäyntikulut

33 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, koska komissio on sitä vaatinut.

34 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Näin ollen Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne jätetään tutkittavaksi ottamatta.**

2) **Kantaja vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.**

3) **Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Pirrung Potocki Meij

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä joulukuuta 2000.

H. Jung
kirjaaja

A. W. H. Meij
jaoston puheenjohtaja